

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravištvu (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 100.

V Ljubljani, v torek 1. maja 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“,

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

velja za Ljubljano pri opravištvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejeman:

Za celo leto predplačan 12 gl.

„ pol leta 6 „

„ četrt leta 3 „

„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.

„ pol leta 8 „ — „

„ četrt leta 4 „ — „

„ jeden mesec 1 „ 40 „

Vredništvo in opravištvu „Slovenca“.

Govor poslanca Šukljeja

v državnem zboru dne 19. aprila 1888.

(Konec.)

Če govorite o slovanski ideji v Avstriji, slikate si na steno strašilo, s katerim bi mogli ostrašiti le preboječe politične otroke. Govorimo raje odkritosrčno. Res je, in jaz tega ne bom tajil, da se je v našem stoletju, ko vlada in gospoduje narodna ideja, bolj zblížal avstrijski slovanski svet, da drug za drugega čutimo več zanimanja, ne samo za avstrijski slovanski svet, marveč za vse slovanske narode sploh, da z velikim zanimanjem zasledujemo njih kulturni napredek ter se veselimo tudi njihovega političnega in državnega razvoja. Ali je to kaj tacega, kar nasprotuje avstrijski državni ideji, kar bi bilo njej nevarno?

Tako je ukoreninjena ljubezen do narodne posebnosti, do narodne individualnosti v vseh avstrijskih Slovanih, da se brez razločka Poljaki ali Čehi, Slovenci ali Srbo-Hrvatje držimo te individualnosti in je nočemo darovati političnemu panslavizmu. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Govor odbornika dr. L. Požarja v XXIII. rednem velikem zboru „Matiče Slovenske“.

Slavna gospôda!

Slovenci hrepené po združenju. Že očk naš, blagega spomina dr. Jan. Bleiweis, zapisal je na svoj prapor zjedinjeno Slovenijo — in tako mora še dandanašnji Slovenstvo združevati se, ako neče poginiti. V ta namen si hočemo graditi „Narodni dom“. Toda, gospôda, mi že imamo dva narodna doma, dve veličastni stavbi, ki zjedinjata slovenski narod v sebi. To je za naše skromne razmere mogočna stavba: „družba sv. Mohora“, mogočna stavba, kakor jih svet ne šteje mnogo, ker družji v sebi blizu 40.000 društvenikov prostega našega naroda. Drugi duševni naš narodni dom, v kojem se shaja razumništvo, ta dom je „Slov. Matica“, sloneč na precejšnji denarni podlagi, a sloneč, kar bi imelo še več pomeniti, na slovenskem razumništvu. Prostaku treba prigovarjati, da položi novčič na žrtvenik domovine, oziroma svoje omike, razumnik stori to, ali bi imel storiti prostovoljno.

Dobro vemo, ko bi kaka nesreča zadela staro državo, kar Bog obvari, da bi zlasti mi zapadne straže Čehi in Slovenci, ne zgubili le svoje narodne posebnosti, temveč tudi slovansko bistvo. Zato ni političnega panslavizma v masah, še manj pa v krogih, ki morejo politično misliti. Vzbuditi bi se mogel le s tem, ko bi avstrijske Slované s pogubljivo notranjo politiko prisilili do alternative, da bi morali voliti mej ljubeznijo do tega starega slavnega cesarstva in mej zvesto ljubeznijo, katero gojimo v prsih do svojega naroda, in na katero smemo biti tako ponosni, kakor ste Vi na svoje nemštvo. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Z gospodom dr. Plenerjem bi se še rad pečal, ali manjka mi časa. Samo nekaj bi še povdarjal. V tej stvari se strinjam z gospodom poslancem. Očital je vladi, da je vzbudila skrajne radikalne elemente.

Jaz se prištevam k zmernim in dam si lahko spričevalo, da resno iščem sprave in sem za njo vedno iz srca pripravljen. To rečem odkritosrčno; kakor bi moral obžalovati, ko bi pri mojem narodu prevladal radikalizem, ravno tako me tudi ne veseli, da je pri zadnjih volitvah na Češkem začel prevladati radikalni element.

To je po moji misli nevarnost za naše slovanske koristi. (Prav res! na desnici.) Če se postavimo na to stališče, ima prav gospod poslanec dr. pl. Plener, le v drugem smislu. Te radikalne elemente je rodilo polovičarstvo vlade (Prav res! na desnici) in dalje je, tega ne tajim, sam naučni minister Gautsch Mladočehom in radikalnemu elementu, kateri imamo mi seveda v veliko manjšem številu mej Slovenci, pridobil več privržencev, kakor bi jih neki agitatorji, kakor deset ljudskih tribunov z ono silno agitatorsko zmožnostjo, kakor jo ima gosp. poslanec dr. Grégr (Veselosť na desnici), mogli spraviti na to stran. (Prav res! na desnici.)

In sedaj pridem h koncu. Odgovoril bom na glavno vprašanje, na katero mora generalni govornik večine sploh odgovoriti. Ali misli večina dovoliti budget in zakaj hoče to storiti?

Najprvo moram na to opozoriti, da je v času, ko se je bilo posrečilo zastopnike velike večine av-

strijskih narodov potisniti v opozicijo, ko je desnica zavzemala stališče opozicije, katere pa niso prijemali tako z baržunastimi rokovicami in jo božali, kakor dela vlada s sedanjo čestito opozicijo (Prav res! na desnici), da je tudi tačas desnica dovoljevala proračun iz prepričanja, da se državni proračun izvzemši nekatere budgetarne neznatne zaupne postavke, ne dovoljuje menjajoči se vladi, marveč „dem ruhenden Pol in der Erscheinungen Flucht“ državi kot taki. Kar je desnica storila v opoziciji kot manjšina, temu se ne more izogniti v sedanjem položaji, navzlic temu, kar se je zgodilo. In še nekaj.

Letošnja debata je pokazala, da je poslanec g. pl. Plener zgrešil svojo pot, ko je trdil, da je ministerstvo strankarsko ministerstvo desnice. To ni tako. Ministerstvo ni strankarsko ministerstvo. Lepe sanje, katere je imel poslanec g. Steinwender o ministerstvu, ki plava nad strankami in vodi njih osodo, že davno so se uresničile, ministerstvo Taaffejevo ni meso od našega mesa, in mislim, da mi ne bote ugovarjali, ako povdarjam, da bi se vse frakcije desnice spoštljivo in odločno zahvalile za čast, ko bi na primer gospoda naučnega ministra morale prištevati k svojim. (Veselosť na desnici.) Jedna misel mi še daje upanje. Brez večine se ne dá vladati v ustavni državi, in ne more se vladati s slučajno večino, marveč le s zanesljivo večino. Gosp. poslanec Steinwender naj se le ozre v Nemčijo in si pogleda trud, ki ga je imel njegov polbog, veliki državnik ob Sprevi, da je dobil zanesljivo trdno večino.

Taka večina pa se ne more najti na klopéh levece. Dovolj jasne so bile besede, katere je izustil v debati načelnik nemško-narodne zveze, jasen je bil tudi odmev, ki so ga imele te besede v včerajšnjem, z elegijo navdihnenem govoru gosp. poslanca hebske trgovinske zbornice. Taka večina je mogoča le na klopéh sedanje večine.

Jaz vendar predobro sodim o državniški previdnosti gospoda ministerskega predsednika, da bi mislil, da on ne more poznati tega položaja in se ozirati na njegove zahteve. Mislim, da letošnja de-

Toda če primerjam več nego milijonni narod slovenski s številom Matičnih članov, ki je znašalo lani 16 stotin, tedaj se moram čuditi, ali temu, da slovenske inteligencije — in v rečenem številu so še inorodniki — ni več nego 16 stotin oseb — no potem ne razpuščajte nam gimnazij, nego dajte nam še drugih —, ali pa se moram čuditi temu, da velik del slovenskega razumništva nema še dovolj razuma za prvo in jedino svoje znanstveno literarno društvo.

Vendar če prebiramo po novinah poročila o veseljah in slavnostih iz raznih krajev mile domovine: vselej in povsod se je kar trlo slovenske inteligencije. Temu rad verujem, saj vem, da bi razlalil n. pr. mariborske rodoljube, ako bi rekel: Pri vas znaša vse razumništvo le 40 mož; ne ustregel bi vrlim celjskim Slovincem, ako bi jim povedal: Samo 19 razumnikov vas je; in najbrže bi se še beli Ljubljani zameril, ako bi ji očital: le 260 razumnikov slovenskih šteješ. Tako in jednako našel bi lahko še celó vrsto slovenskih trgov in mest.

Zakaj pa vse to? vprašali bodete, gospôda moja. Rad bi, da bi zvedeli ta-le moj odgovor ne-le gospôda v tej-le dvorani, nego vsi društveniki in

vsi razumniki, ki dosedaj še „Matici“ niso pristopili. Odgovarjam pa: podvojiti, da s časom i potrojiti moramo število Matičarjev, podvojiti moramo ta broj prej ko preje, kajti „Matica“ ima slaviti v kratkem svojo petindvajsetletnico. Ako pa posamezni razumniki slovenski sami ne najdejo poti do naše „Matiče“, tedaj treba jim je pokazati, treba tedaj žive agitacije. Ako pravim, da treba agitovati, takoj tudi pristavljam, da je ta agitacija tudi najlažja; vsaj „Matica“ ne more imeti in nema — niti v današnjih politično že nekako podivjanih časih — resnega nasprotnika in ga ne bode imela, dokler se še spoštuje mirna znanost in omika. Gospôda moja, če je, kakor ste ravnokar blagovolili priznati, storil odbor svojo dolžnost, ako so storili i gg. poverjeniki svojo težavno nalogo, dajte torej, potrudimo se vsi zajedno in pridobimo društvu svojemu, kolikor mogoče še novih članov. Poverjeniki sami vsega ne morejo. Ako ima društvo naše lepo ime „Matica“, bodimo mu mi marljive buče, neutrudno nabirajmo in znašajmo, da bode plod sladek in velik.

V to pomagajte Slovenci, potem nam pomore i Bog!

bata ne bo brez sledú šla mimo njega, da bo vendar nehal s sistemom, ki ga je stal že toliko pristašev (Prav res! Dobro! na desnici.), da bo zaupanje, ki mineva, v zadnji uri še utrdil. V tem smislu kličem ministerstvu: „Discite iustitiam moniti et non temnere divos!“

V tem smislu končam in Vam priporočim prehod v specialno debato. (Živahno odobravanje in ploskanje na desnici. — Govorniku čestitajo od mnogih strani.)

Govor finančnega ministra vit. dr. Dunajevskega

v državnem zboru dne 18. aprila 1888.

(Dalje.)

G. poslanec s Koroškega je navel, da so se od l. 1869. do 1888. direktni davki na Češkem pomnožili za 16.5%, na Koroškem za 24.5%, na Štajerskem za 45.3%, na Tirolskem za 66.6%. Treba pa je številke natančneje presoditi in iskati vzroke.

Kar se tiče Češkega in Koroškega, znižal se je l. 1888. v primeri z letom 1869. zemljiški davek, hišni davek pa se je pomnožil na Češkem za 60.7, na Koroškem za 47.2, prihodninski davek na Češkem za 39.4, na Koroškem za 21%. Dohodninski davek pa se je na Češkem pomnožil za 117, na Koroškem za 127%.

Kar se tiče hišnega davka na Koroškem, vzrok je ta, ker so se v letovišnih pomnožile hiše in taka poslopja, od katerih se mora plačevati hišni davek. A tu niso nova davčna bremena, marveč le novi davčni predmeti. Kar se tiče dohodnine, treba je pomisliti, da mora v novejšem časi tudi južna železnica plačevati davek. S tem pa se davki niso pomnožili, marveč je dobila dežela širšo podlago za priklade. (Prav res! na desnici.)

Da končam s finančnim ministerstvom, slišal sem že včeraj, da je eden gospodov očital finančnemu ministerstvu pomanjkanje naklonjenosti in birokratski fiskalizem; očitane, katero sem čital tudi ravno z nasprotne strani države, ki se konča z besedami: „Inferior nasproti ogerskemu ministerstvu!“ Mislim, da ne bote zahtevali od mene, da se primerjam s spoštovanim tovarišem v deželah ogerske krone, in če mislijo dotični gospodje, da imajo gospodje tovariši na Ogorskem več nadarjenosti, to rad priznam. Gospod Bog ni vsem ljudem enako razdelil darove. Ako pa primerjamo proračune naše države, mislim, da se nam ni treba bati primere. V sedanji debati se je omenila že marsikatera stvar, ki sega na politično polje. Težko je odgovarjati na vse, kar se je govorilo od spoštovane opozicije na levici in od spoštovane opozicije na desnici. (Veselo.)

Čestiti poslanec z levece želi si uradniško ministerstvo. Bodi od mene prepričan, da bi jaz z veseljem to zagovarjal, ko bi bilo od mene odvisno. Vendar ne vem, ali bi bila vsa zbornica s tem zadovoljna. Jaz namreč mislim, ko bi naši, hvala Bogu, zelo omikani državni uradniki sedeli tukaj, da bi tudi imeli svoje politične nazore in bi jih morda bolje zastopali nego jaz. Če pa je ta ideja res taka, kakor je že bila sprejeta v neko ustavo, katere že več ni, morala bi se predložiti kot inicijativen predlog; jaz mislim ustavo, katero je izdal, če se ne motim, francoski cesar l. 1852., v kateri je bilo ministrom izrečno prepovedano, priti v zbornico in zastopati svoje predloge. Po prejšnji francoski ustavi so jih zastopali državni svetovalci; ti so bili torej taki uradniški ministri. Jaz bom z veseljem glasoval za tak predlog (veselost); prosim, naj se le stavi. Po razvoji naše ustave in po različnih nazorih posameznih strank v tej visoki zbornici, mislim, da bi visoka zbornica ne sprejela ugodno takega uradniškega ministerstva, ki ne bi imelo političnih nazorov in bi le izvrševalo tekoče stvari.

In če je isti poslanec rekel, „mi smo za zahodno evropsko politiko, vsaka slovanska politika pa je vzhodno-evropska“, premišljeval sem o tem, kaj to pomeni, in našel sem le jeden pomen, globok pomen — tega ne tajim. Velik je razloček, ki se bo morda še le v stoletjih mogel premostiti, mej krščansko-zahodno omiko Evrope (Dobro, dobro! na desnici) in vzhodno omiko. Če pa g. poslanec pravi, da je vse, kar je slovanskega, le za drugo in ne za zahodno evropsko omiko, vem dobro, da nisem Nemec, vendar mislim, in moji ožji rojaki

mi bodo pritrdili, da nikdo izmed nas ni za drugo, kakor za zahodno-evropsko omiko in politiko. (Dobro, dobro! na desnici.) In da pod vladjo Njegovega Veličanstva ne more biti drugače, o tem so gospodje lahko popolnoma prepričani.

Od obeh strani visoke zbornice slišale so se pritožbe o skupni politiki vlade. Od ene strani so napadali ministerstvo za vnanje stvari, nemško zvezo, vojno ministerstvo, češ, da zatira nemštvo. Od druge strani spoštovane opozicije, ki sedi na desnih klopéh (veselost), klicali so vnanjo politiko, vojnega ministra in druge faktorje na pomoč proti politiki Taaffejeve vlade, pa iz tega vzroka, ker naš visokospoštovani gospod ministerski predsednik ne zatira Nemcev, marveč gospode na Češkem prav skrito in zvito ponemčuje, tako da Čehi tega niti ne čutijo. (Veselo na desnici.) Ali mislite, gospoda moja, da sem v zadregi, kaj naj bi odgovoril? Morda mi eden gospodov pomaga, mislim pa, da je v aritmetiki stavek, po katerem se dve enaki množini, katerih ena je pozitivna, druga negativna, medsebojno poravnate.

Če govorim še o bolj resnih in mirnih pritožbah, katere je izrekel zadnji govornik v včerajšnji debati, moram konkretne pritožbe o postavah, naredbah itd. prepustiti dotičnim ministrom, ker jih bodo bolje in temeljiteje branili od mene. Zavrniti pa moram neko trditev, ki se ni izrekla tukaj, marveč v javnih listih. V neki seji visoke zbornice očitalo se je vladi, kakor navadno: „Nič niste storili, ne na polji državnih financ, ne na polji gospodarskem“. Odgovoril sem mej drugim: Če nič nismo storili, pokazali smo v šestih letih, da smo vladali brez Vas — govoril sem tedaj obrnen proti spoštovani opoziciji. Iz tega so nastale besede: „Proti Nemcem, brez Nemcev“.

Na to odgovorim: Mi ne vladamo brez Nemcev, ker mej mojimi spoštovanimi tovariši je večina nemška, in gospodje večine, ki nas podpira, gotovo ne bodo zatajili svoje nemške narodnosti, skoravno imajo druge nazore o razvoji javnega življenja. (Dobro! na desnici.) Tolerancija za vsako mnenje je velika prednost nemške znanosti.

Oni, ki je liberalen, vendar ne more reči konservativcu: Ti nisi nemškega mišljenja, ker si konservativec in nasprotno. Odločno pa moram poudarjati, da vlada noče nobenega zatirati in ne vlada proti nobenemu. Ona vlada v tem smislu, kakor misli, da zahteva država. Če pa so gospodje drugih misli, ne more se jim odreči pravica. Tako nam tudi noben miren kritik ne bo mogel odreči, da more vlada voditi državo le po onih načelih, ki jih smatra kot mogoča in primerna razmeram. Kakor spoštovana opozicija nasprotuje vladi le iz požrtvalnosti za državo in iz rodoljublja, tako se drži vlada svojega stališča iz požrtvalnosti in vdanosti državi. To je značilno znamenje javnega življenja pri vseh narodih, temveč v državi, kjer je več narodnosti.

(Konec prih.)

Matica Slovenska.

LXXX. odborova seja dne 25. aprila 1888.

Navzočnih 19 odbornikov (od vnanjih L. Svetec); predseduje prof. Josip Marn.

Zapisnika LXXIX odborove seje in XXIII. rednega velicega zbora, ki so ju pregledali in potrdili predsednik in overovatelja Kržič in Raič, se odobrita brez ugovora.

Predsednik pozdravi stare, vnovič izvoljene odbornike in novega odbornika prof. Bartla, izražujoč nado, da bodo vsi krepko ter složno mnogo let delovali v prospeh Matici. Naznanja z obžalovanjem, da se je dolgoletni blagajnik, J. Vilhar, odpovedal svojemu poslu vsled preobilo drugih svojih opravil in da bode odboru za to težavno službo poiskati danes družega blagajnika. Nasvetuje, da se doseďanju korektorju vstreže, kolikor je mogoče, in na posebno prošnjo naj se vezanje društvenih knjig razdeli med dva obrtnika, kar bode kakor pri tiskarnah društvu le na korist, kateremu nasvetu odborniki soglasno pritrdijo.

Nato prevzame starosta gosp. dr. Zupanec predsedništvo, da se izvršijo nove volitve. Odbornik prof. Raič predlaga, naj se z ozirom na dosedanjo spretno in vspešno voditev stari predsednik zopet izvoli z vsklikom, kar odbor tudi stori. Profesor Josip Marn, dasi bi rad prepustil vodstvo mlajšim in boljšim močem, vzlasti o kakih vnanjih svečanostih, ogovori pričujoče gospode odbornike na pr.: Hvala

Vam za skazano zaupanje; hvaležnost je pa najboljša prošnja, da podpirajte me v prihodnje. Pravo rodoljubje naj nas navdaja, da nam pretežke ne bodo žrtve v času in raznih delih za narod in domovino. Veseli me, da smo dospeli dotle, da domači listi ne pišejo o Matici nečastno; potruditi se nam bode, da tudi pri tujih pridobimo si dostojno priznanje. Tako n. pr. nehalno poroča nekdo o Matici v „Investijah blagotvornega občestva“ ruskega, da je l. 1886 izdala dve knjigi — Letopis in Povest Kraševskega — malo za 2 gld., da nima še 2000 udov, zakaj ne izda „Naučnega Slovarja“, zakaj ne nadaljuje „Slovanstva“? itd. Poročilo ni istinito; Matica je izdala za isto leto še tretjo knjigo: „Meščanje ljubljanski“. — Treba bode, da se osnuje odsek na pospeh Matici, kar se je že omenjalo v občem zboru. Da štiri knjige letos izdamo, utegne že nekaj pripomoči. Nekoliko se jih pridobi o XXVletnici, katera naj bi se po moji misli obhajala o polétskem času, o šolskih počitnicah, da se bodo mogli vdeležiti tudi vnanji odborniki in društveniki. Ker v naši pisavi vlada še velika razlika, prosim, da gospodje književnega odseka ostanete na zadnje nekoliko še tukaj, da se poménimo o nekaterih oblikah, da se vsaj v Maticinih knjigah ne bo kazala prevelika nedoslednost itd. (Po dovršenem glavnem posvetovanju ostanejo odborniki skoro večidel skupaj in vname se živahno razgovarjanje o nekaterih razlikah književnega jezika slovenskega. Naposled poprosi predsednik načelnika književnega odseka, naj se uredniki Maticinih knjig zedinijo v bolj bistvenih rečeh, kajti železne doslednosti v živem jeziku nikdo zahtevati in — ko bi jo tudi zahteval, doseči ne more.)

Sedaj pa prosim, da volimo tudi z vsklikom oba predsednikova namestnika, kar se z odobravanjem zgodi. — O blagajniku je moja misel ta: Nehvaležnost bi bila, ko bi tako častno izvoljenega po tolikoletnem službovanji pustili iz odborništva. Pošlje naj se mu pohvalno pismo s prošnjo, da nam ostane še na pomoč; blagajnico naj prevzame g. Robič, pregledovanje društvenih računov pa g. Zupanec. G. Robič se poda proti temu, da mu v hišnem gospodarstvu pomaga gospodarski odsek, in odbor soglasno pritrdi, kakor tudi temu, da namestu g. Raiča overovatelj sejnih zapisnikov bode prof. Bartel, ki se privzame še v književni odsek. Vsi ti odseki so že bili priobčeni.

V naslednji točki o knjigah letošnjih se določi, da se „Letopis“, kateremu vrednik bode dr. Požar in ga v delo sprejme „Narodna tiskarna“, izda v 1800 izvodih, druge tri knjige pa: „Slovenci in leto 1848“, spisal prof. Apih, vreduje prof. Raič, tiskajo Blaznikovi nasledniki, — „Erjavčevih pripovednih spisov I. del“, vreduje prof. Levec, preskrbi „Katoliška tiskarna“, — „Prihajač“, povest z nagrado iz ustanove Tomšič-Jurčičeve, izdela Milčeva tiskarna — po 2000 izvodov.

Kedar dosedanji blagajnik izroči društvene reči, poprosijo se vsled sklepa občnega zbora izvoljeni gospodje, da pregledajo društvene račune itd.

Prošnja nove krške posojilnice za primerno denarno vlogo se odkloni.

Odbor je naprosil svojega mariborskega poverjenika, da potegne tamošnje hranilniško vlogo iz Tomšičeve ustanove in jo pošlje blagajništvu semkaj.

Prošnji g. društvenika, naj bi mu „Matica“ poslala vse rokopise iz svoje knjižnice, da jih pregleda in primerno uporablja pri zbirki narodnega blaga, odbor ne more vstreči, dokler se dotični natanjko ne zaznamnajo in ne zavarujejo.

Tajnik poroča o poverjenjskih, knjižničnih in društvenjskih razmerah. Knjižnica je narastla od zadnje odborove seje za 24 knjig, zvezkov in časopisov: 6 vsled daril, 18 po zamenji; 12 ruskih, 7 slovenskih, 3 česke, 2 latinski.

Za letošnje leto plačal je doslej 501 letnik, od zadnje seje (14. marca) pristopilo je društvu na novo 42 članov, in sicer 1 ustanovnik in 41 letnikov, namreč:

Kot ustanovnik: Ferfila Franc, knjigovodja v goriški plinarni. — Kot letniki: 1. Aškerc Anton, kapelan v Šmariji pri Jelšah. 2. Bree Anton, župnik v Št. Lamprehtu. 3. Brešar Josip, bogoslovec v Ljubljani. 4. Centrih Franc, župnik pri sv. Petru na Koroškem. 5. Erker Josip, stolni vikarij v Ljubljani. 6. Fik Franc, bogoslovec v Ljubljani. 7. Hladnik Ivan, kapelan v Polhovem Gradcu. 8. Hribar o. Augelik, frančiškan v Ljubljani. 9. Hribar Franc, bogoslovec v Ljubljani. 10. Hudovernik Anton, posestnik itd. na Bledu. 11. pl. Kappus Adolf, c. kr. poštar, krčmar in po-

sestnik v Kamni Gorici. 12. Kosi Anton, c. k. gimn. profesor v Celji. 13. Košir Fr., bogoslovec v Ljubljani. 14. Kumer Fr., župnik v Mošnjah. 15. Letnar Lovro, nadučitelj v Moravčah. 16. Likozar Anton, učitelj v Goričah. 17. Majaron Danilo, odv. koncipijent v Ljubljani. 18. Modic Josip, c. kr. računski oficijal v Ljubljani. 19. Müller Ivan, bogoslovec v Ljubljani. 20. Murnig Franc, c. kr. stotnik v pok. itd. na Bledu. 21. Nemančič Davorin, bogoslovec v Ljubljani. 22. Ogriz Ivan, administrator v Medgorjih. 23. Pavlin Franc, bogoslovec v Ljubljani. 24. Pokoren Franc, bogoslovec v Ljubljani. 25. Pokoren Jakob, kapelan v Črnomlju. 26. Pristov Josip, bogoslovec v Ljubljani. 27. Rohrmann Josip, not. koncipijent v Novem mestu. 28. Rome Jos., župnik n. r. v Podzemlju. 29. Ropret Anton, posestnik itd., v Gradi. 30. Schrey Rihard, c. kr. poštar in posestnik v Zagoricih. 31. vitez Schwarz Friderik, c. kr. okr. glavar v Postojini. 32. Serajnik Lovro, prošt v Tinjah. 33. Sirnik Ivan, kanonik v Velikovecu. 34. Sitar M., kapelan na Vrhniki. 35. Smodej Josip, not. koncipijent v Zatičini. 36. Škufca Lud., župnik v Blagovici. 37. Šmid Anton, bogoslovec v Ljubljani. 38. Tikvič Janko, kapelan v Wundschuh-u pri Wildonu. 39. Veršec Maks, tajnik posojilnice v Celji. 40. Zakrajšek Ivan, bogoslovec v Ljubljani. 41. Zavodnik Feliks, mestni vikar v Novem mestu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. maja.

Notranje dežele.

Nadvojvodinja Štefanija povrnila se je včeraj na Dunaj iz Opatije, kjer je bila blizu dva meseca.

Kotorskim rimsko-katoliškim škofom je imenovan tamošnji kanonik dr. Trifon Radoničič. Rumunski narodni krogi upajo, da se bo ustavilo kazensko postopanje zoper **generala Dodo**.

Zoper več ravnatelj **budimpeštanskih mlinov** pričela se je kazenska preiskava zaradi goljufije pri zalaganji armade. Bili so neki v zvezi s serajevskim vojnim založnikom židom Baruchom.

Vnanje države.

Iz **Rima** se poroča: Kongregacija za verske zadeve je iz lastnega nagiba in brez posredovanja angleške vlade proglasila od irskega gibanja sprejeti bojni načrt nedovoljenim. Papež je potrdil to izjavo, ne da bi se bil pri tem izjavil o prepirnih političkih vprašanjih med Anglijo in Irsko.

Med **ruskimi** Poljaki prijele so oblastnije več inozemskih odposlancev ter jih zaprle. — „Varšavski Dnevnik“ objavlja informacije, po kojih se je odpoval glavar knežje družine **Char-toryski** v imenu svoje družine pravicam do poljskega prestola na korist habsburški hiši.

Srbsko skupščino je razpustil poseben komisar s kraljevim ukazom, ne da bi se jej bilo poprej predstavilo novo ministerstvo. Uradna poročila pravijo, da se je to zgodilo zaradi tega, ker niso klicali poslanci „Živel kralj!“, marveč „Živel narod!“ Z druge strani pa se preklicuje ta trditev. Razni listi se trudijo dobiti pravi vzrok, zakaj se ni predstavil Kristić skupščini, ter se jim godi pri tem po prislovi: Gré skozi les, ne vidi dreves. Kristić je prav dobro vedel, kakó bi ga sprejeli poslanci, ko bi se jim pokazal, zato si je pa prihranil te neprijetnosti. Kristić je v Srbiji že uvedel obsedno stanje, sicer ne formalno, vendar pa dejanski. Razposlal je vsem policijskim oblastnjam okrožnico, s katero jim priporoča, naj ne storé nobenega koraka, ki ne bi bil primeren političnemu stališču novega ministerstva. Vsakdo mora pokazati z dejanji, da se smé nanj zanašati vlada. Kdor se ne bo po tem ravnal, ta je prelomil svojo službeno prisego ter si bo moral sam pripisati neljube posledice. Dalje priporoča okrožnica, naj se izročé srenjski posli spoštovanim in veljavnim možem. Vlada bo odposlala v vse kraje dežele posebne kraljeve komisarje, ki bodo nadzorovali delovanje oblastnij. — Med Ristićem in drugimi vodji liberalne stranke in radikalcí vršilo se je že več posvetovanj o sedanjem položaju. Narod želi, da složno postopate te dve stranki. Na kateri podlagi se bo sestavila pogodba med Ristićem in radikalcí, ni še danes znano, vendar pa je toliko gotovo, da se bodo če ne prej saj v boji zoper vlado združili liberalci in radikalcí.

Gledé na bolezen **nemškega** cesarja objavlja „Nord“ dopis iz Petrograda, ki pravi mej drugim: „Vesoljni svet želi vladarju dolgo življenje, da bi mogel dati nekoliko trdnjšo podlago človekoljubnemu prevratu, koji označuje prve njegove čine v notranji upravi Nemčije. Ena misel pa nas tolaži pri pogledu v bodočnost, namreč ta, da bo tudi pod novim vladarstvom vodil osodo Nemčije državni kancler, ki je nedavno pokazal povodom krize svoj trdni sklep, da hoče ohraniti dobre odnose mej Nemčijo in Rusijo.“

Francoški republikanci so jako razjarjeni vsled besede grofa Pariškega, s katero ta opominja pristaše postavnega kraljestva, naj bodo pripravljeni in naj z vsemi svojimi močmi delujejo za razpustitev zbornice in presojo ustave. Paul de Cassagnac ob-čuduje ostri pogled, s katerim je spoznal grof Pa-riški najnovejšo težnjo, ter dostavlja: „Sedaj je doba, da se vrše priprave za rešitev, in ta rešitev more biti le cesarstvo ali kraljestvo. Knez, ki bo na čelu enega ali drugega, ni eden in isti; toda to je stran-skega pomena, ker vlada bo konečno vendar ravno ista. Narod ima v zadnji stopinji odločevati o osebi vladarjevi. General Boulanger ne bo rešitev, on je le prodiratelj, ki vzbuja v narodu čut njegovih pravic, da se takó reši iz sramotnega varuštva parlamen-tarne despotizma.“ — Liberalni listi in uradna poročila javljajo o vsestransko navdušenih sprejemih republikanskega predsednika Sadi-Carnota. Koliko je resnice na tem, razvidi se že iz tega, da ena brzojavka za drugo naglašá, da se čujejo izključljivo le gromoviti klici: „Živela republika“, a glasovi: „Živel Boulanger“ so neki le posamezni, akoravno je obče znano, da je število generalovih čestilcev in pristašev ogromno in da ti ljudje ne zamudé v svoji strasti niti ene priložnosti, pri koji ne bi javno in glasno kazali svojega mišljenja. Vrhu tega pa tudi „Monde“ piše popolnoma drugače o napominanih sprejemih. — Ves svet se čudi vsled potrjenja Caffa-relove obsodbe pri apelnem sodišči. „Ta strogost“, pravi „Univers“, „v zvezi s popustljivostjo nasproti Wilsonu ni ravno sposobna, da bi pomnožila spoštovanje do „običajnih“ oblastnij.“ — Pri pred-čerašnjih volitvi v departementu Haute-Savoie je dobil republikanec Brunier 22.000 glasov zoper ra-dikalca Macharda (13.000 glasov). Izid volitve v de-partementu Isère še ni popolnoma znan. Le toliko se poroča, da bo skoraj gotovo treba nove volitve. V Epinalu volili so isti dan senatorja; prodril je pri tem Charles Ferry s 526 glasovi proti radikalcu Marlotu (112) in konservativcu Figarolu (313 glasov).

Mej **italijanske** poslance razdelila se je dne 28. aprila zelena knjiga o afriški zadevi ter obseza 236 listin, mej temi spise o Portalu in pisma o obravnavah, ki so se vršile gledé miru mej negušem in generalom San Marzanom. Italija je zahtevala, da priznajo Abesinci italijansko pokroviteljstvo nad Assaorto in Habo in neomejeno posest krajev Sa-hatija in Quaaba z ozemljem dan hodá na okrog. Ghinda ostane abesinska, Ailet-dolina italijanska. Pozneje naj se sklene prijateljska in trgovinska po-godba. — V zbornici je naznanil Crispi, da se bo vršila obravnava o interpelaciji gledé afriške zadeve prihodnjo sredo, dné 2. t. m. — Liberalno časo-pisje veselja vriska, da je švedski kralj obiskal italijanskega vladarja v Rimu. Trudijo se dokazati, da je to znak priznavanja sedanjih razmer. Toda celó liberalna milanska „Italija“ je drugega nazora, piše: „Tega dogodka ne smemo popolnoma pre-zreti, vendar je njegov pomen zelo majhen, ako po-mislimo, da potuje kralj Oskar kot zasebnik, da celó le kot grof Hanzen“. V svoji radosti pa so pozabili ti listi, da so nedavno še naglašali: Švedski kralj je edini vladar, ki ni še čestital papežu-zlato-mašniku. Kaj pa porečejo k temu, da je kralj Oskar ravno v Vatikan šel kot kralj in ne „incognito“, in sicer, kakor smo čitali, v polni veliki uniformi?

Včeraj je bilo v **Angliji** proglašeno papežovo pismo, ki opominja irske škofo, naj previdno pa vspešno opominjajo duhovnike in lajike, da ne bodo v svojem boji za pravice prestopali mej krščanske ljubezni in pravičnosti.

Turški veleposlanik Photiades paša, ki bo neki zopet imenovan poglavarjem na Kreti, biva še vedno v Rimu. — Sultan je sprejel dné 29. aprila angleškega veleposlanika sira W. A. White-a vsled lastnega povabila v daljši avdijenci.

Grški konzul v Monastiru je prišel v Atene ter dokazal, da so ponarejene vse listine, koje so neki zaplenile turške oblastnije, in ki baje doka-zujejo delovanje Grkov v Makedoniji zoper Turčijo. Ravno tako je jasno ovrget vsa druga očitanja. Vzlie temu pa Turčija še vedno zahteva, naj se odpokliče konzul. Grška pri teh razmerah ne more ustreči turški želji, ter se bo konzul povrnil na svoje mesto. Ako se bo Turčija branila občeovati s konzulom, storila bo isto tudi Grška ter bo kacemu turškemu konzulu zabranila izvrševanje uradnih poslov. Grška je trdno sklenila neposredno obravnavati s Turčijo o vseh tekočih vprašanjih, pri tem pa ostati nepo-pustljiva zaradi postopanja Turčije zoper Grke v Makedoniji.

Iz Takšana v **Rumuniji** poroča se o nemirih med kmetskim prebivalstvom, ki opravičuje bojazen, da se bo razširila vstaja iz Valahije v Moldavo.

V **Holandiji** izbruhnili so z nova delavski nemiri. Vlada je poslala v Novi Amsterdam dva škadrone huzarjev, ki so se sprijeli z razsajajočimi delavci. Rabili so pri tem orožje ter več oseb ranili. Poroča se o enakih socijalistiških nemirih iz večih krajev severne Holandije. Boje se posebno vstaje v okrajih Schoterlandu.

Izvirni dopisi.

Gradeč, 30. aprila. Razvoj v naravi je letos za drugimi leti silno zaostal. Prvi maj pred durmi, ze-

lenega pa še ne kaj prida, to je vendar izrednost, ki je že vredna, da se zabilježi v kroniko. Navadno je bil divji kostanj ob tem času že ves razvit, ves zelen, da je že dajal gosto senco. Letos komaj, komaj da giblje! Še mu bo treba dobrega tedna, da se perje popolnoma razvije. Trava je tudi pičla, niti pol pedi visoka. Svoje dni je bila na ugodnih tleh že o sv. Jurju za veliko ped od tal. Prav tako je na polji! Bomo pač pozno, ali vsled tega dobro letino doživeli.

Ker že ravno pišem, dostavim naj še eno pri-povedko. Sv. Jurij praznuje se po Štajerskem dné 23. aprila in po Koroškem ob levem bregu Drave tudi; ob desnem bregu Drave pa, kakor na Kranj-skem, dné 24. aprila. Ko sem Vam lansko leto to sporočil, nisem vedel vzroka tej izrednosti, letos sem pa tudi ta že zvedel. Ko je sv. Jurij, tako govori pravljica, svoje dni po naših krajih jahal, prijezdi nekega dné k dravskemu mostu, kjer je bilo treba mostnino plačati, kajti tistikrat cesarska vojska še ni imela proste poti čez most. Mostinar, človek kam-nitnega srca, sv. Jurja ne pusti čez most, ker mu je manjkalo potrebnega drobiža. Sv. Jurij preišče vse žepe, toda zastoj. Ni mu drugega kazalo, kakor konja obrniti in potrební denar sprositi. Cel dan je potreboval, da je sprosil dovolj denarja, in zvečer spustil ga je mitničar čez most. V ta spomin pra-znuje se sv. Jurij po krajih, ki ležé ob levi strani Drave, jeden dan poprej, kakor pa ob desni strani. — Slična je pripovedka o sv. Marjetí, katero koroški levobrežani ob Dravi celih osem dni poprej praznu-jejo, kakor pa desnobrežani.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je podaril 300 gld. krajnemu šolskemu svétu v Črnomlju za zgradbo štirirazredne ljudske šole.

(Nadvojvodinja Štefanija) zapustila je Opatijo dné 30. aprila in se je na Dunaj odpeljala, kjer bo letos zopet njena družina v Laksenburgu stanovala.

(Osebné vesti.) Gosp. deželni predsednik baron Winkler se je včeraj s kurirnim vlakom odpeljal na Dunaj. — Državnega poslanca g. prof. Frana Šukljeja izvolil je mestni zastop metliški enoglasno častnim meščanom.

(Župniške izpite) delajo te dni čč. gg.: Bolta Janez, Koblar Anton, Lavrenčič Ivan, Nema-njič Ivan in Žlogar Anton.

(Premeščen) je c. kr. praktikant pri c. kr. okr. glavarstvu v Krškem, g. Golf, v Postojino. — G. Hočevvar, učitelj na Jesenicah, premeščen je v Zagorje pri Kozjem na Štajerskem.

(Meter dolg modras.) Kakor čitamo v „Dol. Novicah“, vjel je gosp. Primož Pakiž iz Zamostra pri Sodražici meter dolzega modrasa, ki ga pošlje v deželni muzej v Ljubljano.

(Obsojen) je bil včeraj najemnik gostilne na kolodvoru južne železnice, gosp. R. König, na tri dni zopora, oziroma na primerno denarno kazen, ker je razžalil preglednika mestnega užitninskega zakupa, g. Josipa Mehoro, ko je izvrševal svojo službeno dolžnost. — Od mnogih strani dobili smo že pritožbe o odurnosti in brezozirnosti tega go-spoda, ki mirnim potnikom vsiljuje svojo izprijeno nemščino. Treba bi bilo, da mu vodstvo južne že-leznice pokaže prag, kakor ga on tistim, ki ne obožavajo švabščine.

(Premeščen) je od tukajšnjega 24. brambov-skega polka g. Ig. Bezdek k 19. brambovskemu polku v Olomue.

(C. kr. finančno ministerstvo) se je izjavilo, da iz denarnih vzrokov ne more odpraviti državnih mitnic, pač pa jih hoče primerno preosnovati.

(Vojaška imenovanja.) S 1. duem maja so imenovani gg.: Polkovnikoma sta imenovana pod-polkovnik Karol Piskaček v pešpolku št. 97 in Ivan Rungg v 7. lovskem batalijonu. Podpolkov-nikom je imenovan ženijski major Josip Likozar. Majorji so imenovani stotniki Andrej Slivnik in Beno Puteani v domačem polku št. 17, Julij baron Ueblagger v pešpolku št. 87, Franc Arzenšek pri topništvu in Ivan Wild, ki je bil več časa na Selu pod Ljubljano. Stotnik druge vrste Mat. Prašnikar imenovan je stotnikom prve vrste, nadporočnik Jernej Androjka stot-nikom, poročniki Milan Grubič, Colerus pl. Geldern in Franc Vilfan imenovani so nadporočniki, vsi v domačem pešpolku. Polkovni

zdravnik dr. Jos. Bahner je imenovan štabnim zdravnikom in premeščen v Celovec.

(Vabilo.) „Pedagogičsko društvo“ boče zborovalo dne 3. maja v Kostanjevici ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopju. Spored: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Govor o vzgoji. 4. Predavanje iz sadje-reje. 5. Poljubno predavanje. 5. Nasveti. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Iz Indije) došel je v petek v Trst z Lloydovim parnikom „Titania“ 33letni avstrijski trgovec Maks Artur Mink, katerega so takoj na parniku prijeli in zaprli. Za Minkom prišel je namreč iz Indije telegram, da je ogoljufal več dunajskih trgovcev za 26.000 gld.

(Prijeli so) v Trstu posestnika menjevalnice, Josipa Zoldana, ki je bil te dni konkurs napovedal. Ker ga je javno mnenje dolžilo, da je tudi več vrednostnih papirjev, ki jih je imel v shrambi od drugih ljudi, deloma poprodal, deloma zastavil, prijelo ga je redarstvo. Dolgovi znašajo 30.000 gld. Pečal se je največ z vrednostnimi papirji na obroke.

(Mrtvega otroka) našli so dne 24. aprila zjutraj v neki hiši v Križih na Štajerskem, ki je bil že kakih osem dni star. Bil je zavrt v plenice in okolu vratu obvit mu je bil rožni venec. Vranja mati položila ga je v pletenico in podtaknila. Sodnijska komisija je spoznala, da je bil otrok umorjen. Imel je namreč več smrtnih ran.

Telegrami.

Dunaj, 1. maja. Minister Gautsch govoril danes prvi. Desnica z odgovorom prav nezadovoljna. Klun z živahno pohvalo govoril poldrugo uro, priporočal kranjsko gimnazijo, opisoval žalostne šolske razmere vseh slovenskih dežel in oestro ministra prijemal, ker samó obeta pa nič ne stori. Ministerstvo preti odstopiti, ako Gautschu zbornica sklence nezaupnico. Bomo videli, kakó se reč reši. Klubi pretresajo resni položaj.

Dunaj, 1. maja. Zbornica poslancev: Nadaljuje se specialna debata o proračunu. Naučni minister Gautsch naglašá nasproti Dumreicheru, da se je izdal ukaz glede obrtnih svétnikov v popolnem sporazumljenji s trgovinskim ministrom; njegov obseg jasno kaže, da ta naredba v nobenem oziru ne predrugačuje enotnosti upravne metode in da ne zadeva pristojnosti nobene oblasti. Z ozirom na razprave Dumreicherove o naučni politiki cesarice Marije Terezije pravi minister, da je od tedaj minulo 150 let in je postal med tem časom nov faktor pravomočen: ustava. Minister se ravna po načelu: Državi, kar je državnega, deželam, kar je deželnega. Gledé govora poslanca Herolda obrača se minister zoper pomanjkanje zmernosti, ki se kaže v postopanju tega poslanca in njegovih strankarskih tovarišev. Upa, da bo našel podporo pri vseh onih, ki so ž njim staro-frankiškega mnjenja, da morata povsod vladati zmernost in pravičnost. Minister ne bo nikakor dopuščal, da bi se potlačila omika v skupnem pouku, vendar pa se je treba ozirati tudi na finančni položaj države. Odločno mora zavračati trditev, da se dá naučna uprava voditi od družih razlogov, kar se je pa očitalo njegovi osebi, prezré molcé. Prešedši na opazke Riegrove, kojega zmernost se mora formalno priznavati, naglašá minister, da so bili pri razpuščanju slabo obiskovanih srednjih šol odločilni pedagogičski momenti, da se zoper dotične občine nikakor ni postopalo brezobzirno in da so se tem dovoljevali za razrušitev pogodeb primerni obroki. Zoper ustanovo bogoslovne češke stolice so razni verski interesi.

Pri pravno-zgodovinski skušnji se lahko opusti dokaz o zmožnosti nemščine, vendar mora pa vlada pri pravnih državnih izpitih imeti tem večja jamstva o zmožnosti nemškega jezika. Vlada je načeloma zadovoljna, da se spopolni lvojsko vseučilišče z medicinsko stolicco. Gledé pritožeb Slovencev opomni minister, da mora biti elementarni pouk na ljudskih šolah v materinščini; paralelke na srednjih šolah ljubljanskih so se pokazale jako koristne ter namerava vlada

zaradi tega razširiti te zavode. Minister naznani splošni program: Vsem narodom enaka naklonjenost, toda tudi enakomerni oziri vsem državnim potrebam. Učna uprava se ne sme držati izključno stališča ene stranke. Zanj je prva postava državni blagor. (Dolgotrajna razburjenost.)

Dunaj, 1. maja. Žrebanje državnih žrebcev iz leta 1860: Glavni dobitnik dobí serija 12895 št. 10.

Dunaj, 30. aprila. Cesarica, nadvojvodinja Valerija in princesinja Gizela so prišle danes iz Monakovega; na kolodvoru so jih sprejeli cesar, cesarjevič in prestolonaslednica Štefanija.

Reka, 30. aprila. Jernej Zmaič, hrvatski deželni poslanec in član zgornje zbornice, je sinoči umrl.

Berolin, 1. maja. Izvestje: Zadnja noč ni bila takó dobra, kakor prejšnja. Mrzlica je postala nekoliko hujša. Sicer se zdravje ni bistveno predrugačilo.

Berolin, 30. aprila. Ravnatelj kirurški kliniki na bolnišnici „Charité“, tajni svétnik Bardeleben, je stalno prevzel službo profesorja Bergmanna kot zdravnik cesarjev. Cesar je spal zadnjo noč več ur brez prenehanja. Kašelj in bruhanje postajata vedno manjša.

Pariz, 30. aprila. V odprtem pismu zoper bruseljski „Nord“ se izjavlja general Boulanger, da demokratska Francija nikakor ne misli na napad.

Aden, 30. aprila. Kralj šoaški se brani priti negušu na pomoč; več abesinskih vojakov je pobegnilo, takó da je vsak vojaški korak negušu nemogoč.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
30.	7. u. zjut.	737.8	11.4	sl. vzh.	jasno	0 00
	2. u. pop.	735.6	20.2			
	9. u. zveč.	735.4	13.4	sl. jzap.	d. oblačno	
Zjutraj jasno, popoldne in zvečer deloma oblačno. Srednja temperatura 15.0°C., za 3-9° nad normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

1. maja.		
Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	79 gl. 15 kr.	
Sreberna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	80 „ 55 „	
4% avstr. zlata renta, davka prosta „	110 „ 25 „	
Papirna renta, davka prosta „	93 „ 85 „	
Akcije avstr.-ogerske banke „	872 „ — „	
Kreditne akcije „	278 „ 80 „	
London „	126 „ 80 „	
Srebro „	— „ — „	
Francoski napoleond. „	10 „ 02 1/2 „	
Cesarski cekini „	5 „ 95 „	
Nemške marke „	62 „ 17 1/2 „	

Spominjajte se ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer

za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobani zastonj in franko.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnate barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Z dnem 1. maja otvorila se bo

mineralna kopelj

v Toplicah pri Novem Mestu.

Pošta in brzojavna postaja: vožna daljava od Ljubljane 6 ur, od Litije ali Vidma 5 ur. Studenec ima 30° R. toplote ter se izteka v 24 urah 14.400 vedrov vode.

Za dobro kuhinjo, izvrstna stara vina itd. je najbolje preskrbljeno.

Kulawiz,

(3) najemnik in zdravnik toplie.

Umetne

(18)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovjšem američanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznamen denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovaneu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 osob za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno

(8)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gospoke ulice 12.)